

NGÀY KHÍ TƯỢNG THẾ GIỚI

Giảm thiểu rủi ro, ngăn chặn biến đổi khí hậu

Ngày Khí tượng thế giới là sự kiện thường niên của Liên hợp quốc, được tổ chức hàng năm vào ngày 23/3 để ghi nhớ việc thành lập Tổ chức Khí tượng thế giới ngày 23/3/1920.

Cán bộ trạm khí tượng thực hiện nhiệm vụ quan trắc thời tiết.

Các chủ đề được chọn cho ngày Khí tượng thế giới phản ánh các vấn đề thời tiết, khí hậu hoặc các vấn đề liên quan đến nước và nguồn nước. Bởi, thời tiết, khí hậu và các hiện tượng cực đoan về nước đang diễn ra thường xuyên, với mức độ nghiêm trọng hơn ở nhiều nơi trên thế giới do hậu quả của biến đổi khí hậu. Nhiều người trong chúng ta đang phải đối mặt với nhiều hiểm họa liên quan hơn bao giờ hết. Các hiểm họa này đang gia tăng do kết quả của sự gia tăng dân số, đô thị hóa và suy thoái môi trường. Dưới tác động của thời tiết ngày càng khắc nghiệt và biến đổi khí hậu đã trở thành những tác nhân hàng đầu gây ra khủng hoảng lương thực, di dời và di cư cũng như mất an ninh kinh tế - xã hội. Ngày nay, những dự báo về thời tiết không còn là đủ, dự báo dựa trên các tác động thông tin cho chúng ta về những gì thời tiết

sẽ gây ra là rất quan trọng để bảo vệ cuộc sống và sinh kế của người dân. Vì vậy, ngày Khí tượng thế giới năm 2023 diễn ra với chủ đề "Thời tiết, khí hậu và nước - tương lai qua các thế hệ", hướng tới mục tiêu tất cả các quốc gia, đặc biệt là những nơi dễ bị tổn thương nhất, có khả năng chống chịu tốt hơn trước các cực đoan do thời tiết, khí hậu, nước và môi trường gây ra cho kinh tế - xã hội. Tại Việt Nam, biến đổi khí hậu, các hiện tượng thời tiết cực đoan và tình trạng nước biển dâng đang ảnh hưởng nghiêm trọng đến an ninh lương thực, an ninh tài nguyên nước, đến sự phát triển bền vững. Việt Nam là một trong những quốc gia chịu ảnh hưởng nặng nề nhất của thiên tai và biến đổi khí hậu. Thiên tai đã và đang là mối đe dọa nghiêm trọng đối với sự an toàn, phát triển nhanh và bền vững, tác động sâu sắc đến mọi mặt đời sống kinh tế - xã hội, môi trường,

an ninh quốc phòng, quy mô dân số và nền kinh tế ngày càng lớn. Vì vậy, việc cảnh báo và hành động sớm trong công tác thông tin khí tượng thủy văn và phòng, chống thiên tai tại Việt Nam đã được duy trì và thực hiện hiệu quả trong những năm gần đây nhằm giúp giảm thiểu thiệt hại về người và tài sản, góp phần khôi phục, tái thiết, ổn định cuộc sống và sản xuất của người dân sau thiên tai. Ông Phạm Quốc Hưng, Giám đốc Đài Khí tượng thủy văn Thái Bình cho biết: Các quy luật khí hậu bị phá vỡ khiến ngành khí tượng thủy văn ngày càng gặp nhiều khó khăn trong việc dự báo, cảnh báo. Do vậy, với sự phát triển của xã hội ngày nay, việc dự báo thời tiết đón đầu những vận động của thiên nhiên phục vụ cho đời sống cộng đồng khiến công tác khí tượng thủy văn ngày càng đóng vai trò quan trọng trong việc bảo vệ con người và tài sản. Nước ta là một trong

những quốc gia chịu ảnh hưởng và tác động nặng nề nhất bởi thiên tai và biến đổi khí hậu, đặc biệt là bão lũ, hạn hán và xâm nhập mặn. Những năm gần đây, xu thế diễn biến của thiên tai ngày càng khốc liệt, phức tạp, khó lường, khí hậu ngày càng nóng, khô, mưa bão nhiều... Bên cạnh đó, hàng loạt vấn đề liên quan đến thời tiết, khí hậu bất thường như băng giá xuất hiện ở các tỉnh phía Bắc; hạn hán, ngập mặn và biển xâm thực sâu vào đất liền ở các tỉnh phía Nam..., đòi hỏi ngành khí tượng thủy văn cần phải đầu tư hơn nữa về công nghệ quan trắc, dự báo nhằm giảm thiểu tai thiệt hại do thiên tai gây ra. Hiện tại, ngành khí tượng thủy văn của Việt Nam đang tiếp cận các công nghệ tiên tiến trên thế giới, đã và đang xây dựng trạm tự động, các mô hình dự báo tổ hợp giúp dự báo tốt hơn. Qua đó, đáp ứng được tốt hơn yêu cầu của các cơ quan phòng, chống thiên tai và tìm kiếm cứu nạn các cấp, góp phần giảm thiểu thiệt hại, duy trì tốc độ tăng trưởng kinh tế - xã hội của quốc gia.

Biến đổi khí hậu còn tiếp diễn trong nhiều thập kỷ tới, băng tan và mực nước biển dâng có thể kéo dài đến hàng thế kỷ. Điều này ảnh hưởng trực tiếp đến các mục tiêu phát triển bền vững của các quốc gia, dân tộc. Do đó, ngành khí tượng thủy văn cần tiếp tục nâng cao công nghệ dự báo, cảnh báo sát, sớm các hiện tượng khí hậu thủy văn nguy hiểm. Đẩy mạnh ứng dụng công nghệ truyền dẫn thế hệ mới trong thu nhận, truyền phát thông tin khí tượng thủy văn.

MINH NGUYỄN

Tranh thủ thời tiết thuận lợi, những ngày này, trên các công trình trọng điểm của huyện Kiến Xương không khí thi đua lao động đang diễn ra rất khẩn trương. Đội ngũ kỹ sư, công nhân các nhà thầu, đơn vị thi công đang tập trung huy động máy móc, phương tiện đẩy nhanh tiến độ, bảo đảm chất lượng các công trình.

Dự án đầu tư cải tạo, nâng cấp đường 219 đoạn Thanh Tân - Vũ Quý (Kiến Xương) có tổng chiều dài gần 6km, được thiết kế theo quy mô đường cấp IV đồng bằng. Dự án có tổng mức đầu tư gần 85 tỷ đồng, chia thành 2 giai đoạn. Giai đoạn 1 của dự án được triển khai thi công từ tháng 12/2021, đến nay đã thi công hoàn thiện phần mặt đường bê tông nhựa đoạn từ giáp xã Thanh Tân đến UBND xã Quang Lịch, chiều dài khoảng 2,3/3,9km và hoàn thiện các hạng mục công trình trên tuyến. Giai đoạn 2 của dự án có tổng chiều dài 1,5km và các hạng mục bổ sung khác. Hiện nay, đơn vị thi công đang tiến hành thi công cấu kiện đúc sẵn và thực hiện các bước chuẩn bị thi công. Ông Vũ Đức Thọ, chỉ huy trưởng công trình cho biết: Tranh thủ thời tiết thuận lợi, đơn vị thi công đang tập trung nhân lực, phương tiện, máy móc để đẩy nhanh tiến độ các hạng mục như: đặt rãnh nước dọc, ngang đường; thi công các hạng mục công cụ đường; rải bê tông nhựa tại các vị trí đã được bàn giao mặt bằng. Trong quá trình thi công dự án, đơn vị thi công nhận được sự đồng thuận của người dân trong công tác giải phóng mặt bằng, nhờ đó tiến độ thi công giai đoạn 1 của dự án hiện đang vượt kế hoạch đề ra. Ông Vũ Đức Thanh, thôn Luât Ngoại 1, xã Quang Lịch (Kiến Xương) cho biết: Không chỉ gia đình tôi mà người dân trong thôn, trong xã đều rất phấn khởi khi tuyến đường được đầu tư nâng cấp, cải tạo rộng rãi, khang trang, sạch đẹp như hiện nay. Tuyến đường giúp hoạt động giao thông đi lại của người dân chúng tôi

KIẾN XƯƠNG

Đẩy nhanh tiến độ các công trình giao thông

được thuận tiện, dễ dàng, góp phần nâng cao diện mạo nông thôn mới của địa phương.

Từ năm 2022 đến nay huyện Kiến Xương đã triển khai đầu tư xây dựng 10 dự án với tổng mức đầu tư khoảng 700 tỷ đồng. Riêng đầu năm 2023, huyện được công thi công xây dựng mới 2 dự án: Dự án cải tạo, nâng cấp tuyến đường huyện ĐH.28 đoạn qua xã Vũ Ninh - Vũ An và tuyến nhánh qua đến Vũ Rộc, xã Vũ An, giai đoạn 1 với chiều dài trên 2,3km, quy mô đường cấp IV đồng bằng; dự án cải tạo, nâng cấp đường 219 đoạn Thanh Tân - Vũ Quý, huyện Kiến Xương, giai đoạn 2.

Ông Vũ Quốc Nam, Giám đốc Ban Quản lý dự án đầu tư xây dựng huyện Kiến Xương cho biết: Đa số các dự án đang triển khai trên địa bàn huyện đều được các cấp, các ngành, chính quyền địa phương vào cuộc tích cực trong công tác giải phóng mặt bằng như tuyên truyền, vận động, tạo sự đồng thuận trong nhân dân. Từ đó, người dân có điện tích cần

giải phóng mặt bằng thuộc phạm vi dự án tự nguyện hiến đất, tháo dỡ các công trình để có mặt bằng sạch bàn giao cho đơn vị thi công. Các nhà thầu, đơn vị thi công các dự án đều khắc phục khó khăn, tập trung nhân lực, vật lực, máy móc, trang thiết bị bảo đảm tiến độ, chất lượng công trình theo kế hoạch.

Dự án cải tạo, nâng cấp tuyến đường ĐH.19, huyện Kiến Xương, đoạn từ UBND xã Vũ Bình đến tá Hồng Hà II được đầu tư xây dựng từ năm 2022 theo tiêu chuẩn đường giao thông cấp V đồng bằng, cùng hệ thống kê mái taluy song với chiều dài gần 800m. Hiện nay, dự án đã cơ bản hoàn thành đưa vào sử dụng, đơn vị thi công đang tập trung hoàn thiện hệ thống bảo đảm an toàn giao thông trên tuyến. Ông Phan Tiến Chính, Chủ tịch UBND xã Vũ Bình phấn khởi cho biết: Tuyến đường này trước kia xuống cấp, người dân đi lại khó khăn. Được sự quan tâm, tạo điều kiện của huyện, tuyến đường được đầu tư, cải tạo giao thông, phục vụ công

tác cứu nạn, cứu hộ cũng như thúc đẩy phát triển kinh tế - xã hội của địa phương.

"Thời gian tới, Ban Quản lý dự án đầu tư xây dựng huyện sẽ tham mưu UBND huyện tiếp tục chỉ đạo các phòng, ban chuyên môn phối hợp chặt chẽ với các đơn vị, địa phương đẩy mạnh tuyên truyền, vận động, tháo gỡ khó khăn hoàn thành giải phóng mặt bằng để bàn giao cho nhà thầu triển khai thi công. Tăng cường giám sát, đôn đốc các nhà thầu tranh thủ thời tiết thuận lợi, bố trí phương tiện, nhân lực, vật tư tổ chức tăng ca để bảo đảm tiến độ theo hợp đồng. Thường xuyên cử cán bộ có mặt tại công trường để phối hợp với đơn vị giám sát chặt chẽ quy trình, chất lượng công trình, kịp thời tháo gỡ khó khăn, tạo thuận lợi nhất cho nhà thầu để sớm hoàn thành đưa các công trình, dự án vào sử dụng, bảo đảm hiệu quả nguồn vốn đầu tư" - ông Vũ Quốc Nam, Giám đốc Ban Quản lý dự án đầu tư xây dựng huyện Kiến Xương cho biết thêm.

NGUYỄN THỜI

Đơn vị thi công đang hoàn thiện hệ thống bảo đảm an toàn giao thông tuyến đường ĐH.19 từ UBND xã Vũ Bình đến tá Hồng Hà II.

Phát huy tinh thần xung kích, sáng tạo của tuổi trẻ, thời gian qua, đoàn viên, thanh niên xã Duyên Hải (Hưng Hà) thi đua phát triển kinh tế với nhiều cách làm hay, xây dựng nhiều mô hình mới hiệu quả cao, làm giàu cho bản thân, gia đình và xã hội. Trong đó phải kể đến Nguyễn Văn Anh, sinh năm 1996, thôn Bùi Việt một trong những thanh niên tiêu biểu phát triển kinh tế từ nghề chích chít truyền thống.

Lớn lên từ làng nghề làm chích chít truyền thống nên Nguyễn Văn Anh luôn trăn trở làm thế nào để duy trì và phát triển nghề. Với sự đồng ý của gia đình và Đoàn Thanh niên xã Duyên Hải, năm 2017, Nguyễn Văn Anh đã mạnh dạn xây dựng cơ sở sản xuất chích chít để phát triển kinh tế. Ban đầu khi mới thành lập, với số vốn ít ỏi, quy mô xưởng vẫn còn nhỏ nên Anh gặp rất nhiều khó khăn. Nhưng nhờ nhạy bén, năng động trong học hỏi và tiếp cận thị trường nên các sản phẩm của Anh được đầu tư đã được khách hàng đón nhận. Trong quá trình sản xuất, Anh đã chủ động cải tiến mẫu mã, mở rộng quy mô xưởng sản xuất, liên kết với các đầu mối tiêu thụ... nhờ đó xưởng sản xuất của Anh mang lại hiệu quả rõ rệt. Nguyễn Văn Anh cho biết: Hiện nay, mỗi ngày cơ sở của tôi sản xuất gần 700 sản phẩm; trong đó loại cán gỗ 200 cây, loại cán nhựa trên 300 cây, loại cán nứa trên 100 cây, với giá giao cho các thương lái

Chàng trai 9X khởi nghiệp từ nghề truyền thống

từ 17.000 - 30.000 đồng/chiếc tùy từng loại. Đặc biệt, thời điểm này, tôi đang tập trung thay thế cán nhựa bằng cán nứa vừa giảm nhẹ sức nặng của sản phẩm lại thân thiện với môi trường, do đó được nhiều người ưa chuộng nên sản phẩm làm ra đến đâu tiêu thụ đến đó. Sau gần 10 năm gây dựng, đến nay sản phẩm của Anh đã có mặt tại hơn 20 tỉnh, thành phố, lợi nhuận thu về trên 400 triệu đồng mỗi năm, tạo việc

làm cho 20 lao động với thu nhập 3 - 5 triệu đồng/người/tháng. Bà Bùi Thị Lệ, thôn Bùi Việt chia sẻ: Tôi làm việc ở đây được hơn 3 năm, công việc làm chích chít cũng không vất vả, phù hợp với độ tuổi của chúng tôi, thu nhập ổn định và còn tranh thủ làm được việc nhà, đồng áng. Với đặc thù không tốn nhiều sức lao động, thời gian linh động nên xưởng của Anh đã tận dụng được những lao động cao tuổi ở địa phương và các xã lân

cận. Để hoàn thiện được một sản phẩm phải trải qua rất nhiều công đoạn tỉ mỉ, từ việc tìm nguồn nguyên liệu, chọn nguyên liệu từ các tỉnh như Điện Biên, Lào Cai... đến việc tìm kiếm thị trường... Trong thời gian tới, Nguyễn Văn Anh tiếp tục mở rộng quy mô xưởng sản xuất, tạo thêm việc làm cho người trẻ được làm việc trên mảnh đất quê hương mình. Đồng thời, tìm hướng đi mới, xuất khẩu sản phẩm sang thị trường nước ngoài.

Mỗi năm xưởng sản xuất của Nguyễn Văn Anh thu nhập trên 400 triệu đồng.

Anh Nguyễn Văn Toán, Bí thư Đoàn Thanh niên xã Duyên Hải cho biết: Nguyễn Văn Anh là một trong những thanh niên mạnh dạn mở xưởng sản xuất chích chít đầu tiên của đoàn viên, thanh niên trong xã mang lại thu nhập cao. Đây chính là động lực để đoàn viên trong xã tiếp tục hành trình khởi nghiệp cha ông duy trì nghề truyền thống bằng cách làm, cách nghĩ của những người trẻ năng động, sáng tạo. Để giúp thanh niên gắn bó và phát triển với nghề truyền thống ở địa phương, Đoàn xã đã tăng cường các hoạt động hỗ trợ đoàn viên kiến thức, kỹ năng, kinh nghiệm để phát triển kinh tế, tạo việc làm, tăng thu nhập, xóa đói giảm nghèo. Phối hợp với các ngân hàng giúp đoàn viên tiếp cận nguồn vốn vay, qua đó khuyến khích đoàn viên đầu tư phát triển sản xuất, kinh doanh, ứng dụng công nghệ cao vào sản xuất; chú trọng xây dựng, khai thác và phát triển thương hiệu cho các sản phẩm làng nghề. Hiện nay, Đoàn Thanh niên xã đã thành lập 3 câu lạc bộ phát triển kinh tế gồm: Câu lạc bộ làng nghề chích chít với 12 đoàn viên; câu lạc bộ làng nghề làm hương với 12 đoàn viên; câu lạc bộ phát triển chăn nuôi với 11 thành viên, tất cả đều do thanh niên làm chủ. Việc thành lập các câu lạc bộ góp phần lan tỏa phong trào thi đua phát triển kinh tế trong đoàn viên, thanh niên ở địa phương.

THANH THỦY

MỘT SỐ KINH NGHIỆM PHÒNG, TRỪ BỆNH ĐẠO ÔN TRÊN LÚA

1. Điều kiện phát sinh bệnh

Bệnh đạo ôn tên khoa học là Pyricularia oryzae, bệnh có thể phát sinh và gây hại ở tất cả các giai đoạn từ thời kỳ mạ đến trổ, chín và ở tất cả các bộ phận của cây lúa như: Lá, thân, cổ bông, gié, hạt. Bệnh thường phát triển mạnh trong điều kiện thời tiết ẩm u, sáng sớm có sương mù hay trời có mưa phùn, nhiệt độ thích hợp nhất trong khoảng từ 18 - 26°C, ẩm độ cao 90%. Nấm đạo ôn phát sinh, phát triển và gây bệnh nặng trên các giống nhiễm như: Bắc thơm 7, BC15, các giống nếp,... trên các chân ruộng trũng hâu.

2. Triệu chứng

Trên lá lúa: Ban đầu vết bệnh là những chấm nhỏ màu xanh xám, sau lớn dần có hình thoi, ở giữa màu xám tro, xung quanh màu nâu đậm, ở viền ngoài cùng vết bệnh màu nâu nhạt. Khi bệnh nặng, các vết bệnh dày đặc nối tiếp nhau làm cho lá bị cháy.

Trên thân: Vết bệnh màu nâu bao quanh đốt thân làm đốt khô, teo lại. Các đốt thân gần gốc bị mục làm cho gốc bị gãy đổ.

Trên cổ bông và gié: Vết bệnh ban đầu là một chấm nhỏ màu đen đoạn cổ gié tại lá về sau lớn dần làm cổ bông héo, bông lúa trắng hoặc lép lửng.

Trên hạt: Vết bệnh không định hình, có màu nâu xám.

3. Một số biện pháp phòng, trừ bệnh

Tuyên truyền để người dân nhận thấy mức độ gây hại nghiêm trọng của bệnh đạo ôn lá, đạo ôn cổ bông trên các giống nhiễm khi lúa trổ bông gặp mưa và nên nhiệt độ giảm. Các loại thuốc bảo vệ thực vật chỉ có tác dụng phòng bệnh đạo ôn cổ bông ở giai đoạn trổ và trổ thoát, khi vết bệnh có biểu hiện trên cổ bông hoặc bông đã bị cháy thì không còn khả năng phòng, trừ.

- Giống: Chọn các giống kháng hoặc nhiễm nhẹ với bệnh đạo ôn để gieo cấy trong vụ xuân. Không cấy các giống nhiễm bệnh trên chân ruộng trũng, hâu hay bị nhiễm đạo ôn. Kiểm tra hạt giống và xử lý hạt giống ở nhiệt độ thích hợp. Mật độ gieo cấy vừa phải.

- Phân bón: Bón phân cân đối giữa N-P-K, ưu tiên sử dụng nguồn phân chuồng, phân hữu cơ, bảo đảm khi lúa trổ bông có bộ lá đồng màu xanh hơi vàng.

- Bảo vệ thực vật: Tích cực kiểm tra đồng ruộng, theo dõi diễn biến thời tiết, nếu thời điểm lúa trổ gặp mưa, nhiệt độ thấp cần phun phòng bệnh đạo ôn cổ bông 2 lần (khi lúa thấp thoi trổ và khi lúa trổ hoàn toàn) trên các giống nhiễm bằng một trong các loại thuốc đặc hiệu như: FILIA 525SE, BEAM 75 WP, FUARMY 40EC,... (nồng độ và liều lượng sử dụng theo khuyến cáo trên bao bì). Khi ruộng nhiễm đạo ôn cần điều tiết mực nước hợp lý, không để ruộng khô hạn, không bón bổ sung phân đạm, không phun các loại phân bón lá và kích thích sinh trưởng.

* Lưu ý: Đối với những diện tích bị bệnh nặng trước khi phun thuốc cần vệ sạch những lá bị bệnh, sau khi phun thuốc 5 - 7 ngày cần kiểm tra lại, nếu thấy vẫn còn vết bệnh mới cần phun thuốc lại lần 2. Sau khi phun thuốc trong vòng 3 giờ nếu gặp mưa phải phun lại theo đúng liều lượng và nồng độ ban đầu. Chú ý tuân thủ nguyên tắc 4 đúng khi phun: đúng thuốc, đúng lúc, đúng liều lượng, đúng cách.

- Biện pháp canh tác: Trước khi gieo trồng cần dọn sạch tàn dư rơm rạ và cỏ dại mang mầm bệnh trên đồng ruộng.

TRUNG TÂM KHUYẾN NÔNG THÁI BÌNH